

WADA Kodex 2015

Definice porušení antidopingových
pravidel

Definice dopingu

Kodex 2009

- porušení jednoho či více antidopingových pravidel uvedených v **čl. 2.1. až 2.8.**

Kodex 2015

- porušení jednoho či více antidopingových pravidel uvedených v **čl. 2.1. až 2.10.**

nadále platí, že sportovci (i jiné osoby podléhající antidopingové úpravě) jsou **odpovědni za to, že vědí**, co představuje porušení antidopingového pravidla a jaké látky a metody jsou uvedeny na Seznamu zakázaných látek a metod

Čl. 2.1. Přítomnost zakázané látky nebo jejích metabolitů či markerů ve vzorku

- **je osobní odpovědností každého sportovce zajistit, aby se žádná zakázaná látka nedostala do jeho těla**
- sportovci nesou odpovědnost za přítomnost jakékoli zakázané látky (jejích metabolitů/markerů) v jejich vzorku
- s výjimkou látek, pro které jsou stanoveny kvantitativní limity v Seznamu zakázaných látek a metod, je zakázána přítomnost jakéhokoli množství zakázané látky nebo jejích metabolitů/markerů
- zvláštní kritéria pro látky, které mohou být rovněž vyprodukovány endogenním způsobem

Čl. 2.2. Použití nebo pokus o použití zakázané látky nebo metody

- **je osobní odpovědností každého sportovce zajistit, aby se žádná zakázaná látka nedostala do jeho těla a aby nebyla užita žádná zakázaná metoda**
- úspěch/neúspěch použití či pokusu o použití zakázané látky či metody nehraje roli
- může být zjištěno pomocí jakýchkoli spolehlivých prostředků, jako např.:

doznání sportovce, výpovědi svědků, písemné důkazy, závěry dlouhodobého profilování včetně údajů shromážděných v „Biologickém pasu sportovce“ (*Athlete Biological Passport*) nebo jiné analytické informace, které nesplňují požadavky pro prokázání přítomnosti látky dle čl. 2.1.

Princip objektivní odpovědnosti („*Strict Liability*“)

- pro porušení dle čl. 2.1. a 2.2. ve vztahu k Použití (ne při Pokusu o použití) nadále platí, že není nutné sportovci prokázat úmysl, Zavinění, nedbalost nebo vědomé použití
=> **princip objektivní odpovědnosti**
- nově definováno v Příloze 1 Kodexu 2015:
Zavinění („*Fault*“)
Princip objektivní odpovědnosti („*Strict Liability*“):
„.... důkazní břemeno se přesouvá na sportovce, aby prokázal neexistenci zavinění či nedbalosti.“

Princip objektivní odpovědnosti („*Strict Liability*“)

CAS 94/129

„..... princip objektivní odpovědnosti je **pravděpodobně v jistém smyslu nespravedlivý (unfair)** v individuálních případech, jako je případ Q, kdy sportovec mohl užít lék v důsledku nesprávného označení nebo chybného pokynu, za které není odpovědný – obzvláště v případech náhlé nemoci v cizí zemi. Je však také „unfair“, když sportovec dostane otravu z jídla v předvečer důležitého závodu. **Přesto se ani v jednom případě nezmění pravidla soutěže, aby odčinila tuto nespravedlnost.** Stejně jako **nebude odložena soutěž do doby, než se sportovec zotaví, nebude zrušen zákaz zakázaných látek pro uznání jejího náhodného použití.**

Princip objektivní odpovědnosti („*Strict Liability*“)

CAS 94/129

Zvraty osudu v soutěži, stejně jako v běžném životě, mohou vytvořit mnoho druhů nespravedlnosti, ať už náhodou nebo v důsledku nedbalosti nezodpovědných osob, které zákon nemůže napravit.

Navíc se zdá být chvályhodným přístupem **nenapravovat náhodnou nespravedlnost pro jednotlivce vytvořením úmyslné nespravedlnosti pro všechny ostatní závodníky. To je to, co by se stalo, pokud by byly zakázané látky povzbuzující výkon tolerovány, byly-li užity neúmyslně.**

Princip objektivní odpovědnosti („*Strict Liability*“)

CAS 94/129

..... požadavek zjištění úmyslu by vyvolal nákladný proces, který by mohl velmi ochromit federace – zejména ty hospodařící se skromnými rozpočty – v jejich boji proti doping.

.....vysoké cíle a praktické potřeby boje proti doping dostatečně ospravedlňují aplikaci principu objektivní odpovědnosti.“

Subjektivní stránka – ukládání sankce

CAS 95/141

*„..... systém objektivní odpovědnosti sportovce musí zvítězit, je-li v sázce sportovní spravedlnost (fairness).
..... **jakmile je objevena zakázaná látka** ve vzorku moči či krve sportovce, **musí být automaticky diskvalifikován z dotyčné soutěže bez jakékoli možnosti vyvrátit tuto presumpci viny.***

Bylo by skutečně šokující zahrnout do hodnocení sportovce, který při soutěži nepoužil stejné prostředky jako jeho soupeři, z jakéhokoli důvodu.

Subjektivní stránka – ukládání sankce

CAS 95/141

Ve spojení s touto sportovní sankcí může být v dopingovém případě použita také disciplinární sankce. Ve většině případů je to zákaz činnosti .....

..... úkolem sportovních autorit je zjistit vinu sportovce za účelem uložení spravedlivé sankce. ....

..... Princip presumpce viny sportovce může zůstat, ale ..... sportovec musí mít možnost přenést důkazní břemeno předložením důkazů v jeho prospěch.“

Čl. 2.3. Vyhýbání se, odmítnutí nebo nedostavení se k odběru vzorků

- bez přesvědčivého zdůvodnění
- nedostavení se může spočívat v úmyslném či nedbalostním chování sportovce
- vyhýbání se či odmítnutí spočívá v úmyslném jednání sportovce
  - postihováno i jednání sportovce, který se vyhýbá dopingovému komisaři, aby se vyhnul předání výzvy či samotnému testování

Čl. 2.4. Selhání při hlášení míst pobytu

- jakákoli kombinace tří **Nezastižení na místě pobytu** a/nebo **Nedodání požadovaných informací** o místech pobytu tak, jak jsou definována v Mezinárodním standardu pro testování a vyšetřování
- během období 12 měsíců
- sportovcem zařazeným do Registru pro testování

NOVĚ:

- zkrácení rozhodného období z 18 na 12 měsíců

Čl. 2.5. Podvádění nebo pokus o podvádění v průběhu kterékoli části dopingové kontroly

- účelem je postihnout chování, které narušuje proces dopingové kontroly, které ale není zahrnuto ve výčtu zakázaných metod
- **podstatné upřesnění oproti Kodexu 2009** – za podvádění jsou výslovně označeny tyto případy:
  - vědomé bránění/pokus o bránění dopingovému komisaři
  - poskytnutí nepravdivých informací antidopingové organizaci
  - zastrásování/pokusu o zastrásování potenciálních svědků

Čl. 2.6. Držení zakázané látky nebo zakázané metody

- postihováno držení zakázané látky nebo metody sportovcem/doprovodným personálem sportovce, pokud neprokáže, že je v souladu s udělenou terapeutickou výjimkou, případně poskytne jiné přijatelné zdůvodnění
- relevantní, zda jde o látky zakázané jen při soutěži, či látky zakázané i v období mimo soutěž
- za přijatelné zdůvodnění se nepovažuje např. zakoupení nebo držení zakázané látky za účelem jejího předání příteli nebo příbuznému kromě případu, kdy taková osoba má lékařský předpis
- za přijatelné zdůvodnění se považuje např., když týmový lékař přepravuje zakázané látky pro použití při akutních a nouzových situacích

Čl. 2.7. Obchodování nebo pokus o obchodování s jakoukoli zakázanou látkou či metodou

- prodej, darování, přeprava, posílání, doručování nebo distribuce (nebo držení pro takové účely)
- sportovcem, doprovodným personálem nebo jinou osobou podléhající pravomoci antidopingové organizace
- NE:
  - nakládání „bona fide“ pro skutečné a legální terapeutické účely nebo při jiných přijatelných zdůvodněních
  - nakládání s látkami, které nejsou zakázány při testování mimo soutěž, ledaže okolnosti případu prokážou, že tyto nejsou určeny ke skutečnému a legálnímu terapeutickému účelu **nebo jsou určeny ke zvýšení sportovního výkonu**

Čl. 2.8. Podání nebo pokus o podání zakázané látky či metody sportovci

- poskytování, zásobování, dohlížení, usnadnění či jiná účast na použití nebo pokusu o použití zakázané látky nebo metody jinou osobou
- NE:
  - nakládání „bona fide“ pro skutečné a legální terapeutické účely nebo při jiných přijatelných zdůvodněních
  - nakládání s látkami, které nejsou zakázány při testování mimo soutěž, ledaže okolnosti případu prokážou, že tyto nejsou určeny ke skutečnému a legálnímu terapeutickému účelu **nebo jsou určeny ke zvýšení sportovního výkonu**

Čl. 2.9. Spoluúčast

- asistování, povzbuzování, napomáhání, navádění, spiknutí, zakrývání skutečnosti nebo jiná úmyslná spoluúčast týkající se porušení antidopingového pravidla, pokusu o porušení antidopingového pravidla **nebo porušení čl. 10.12.1. jinou osobou**
- čl. 10.12.1. – zákaz jakékoli účasti sportovce (jiné osoby), kterému byl udělen zákaz činnosti, na soutěži nebo činnosti (kromě schválených antidopingových vzdělávacích nebo nápravných programů) schválené / organizované signatářem Kodexu, jeho členskou organizací nebo klubem nebo soutěží schválených / organizovaných jakoukoli profesionální ligou nebo jakoukoli mezinárodní / národní organizací

Čl. 2.10. Zakázaná spolupráce

- spolupráci nebo styk s doprovodným personálem sportovce, který má udělený zákaz činnosti, nepovažuje Kodex 2009 za porušení antidopingového pravidla
- **dle Kodexu 2015 je ale porušením antidoping. pravidla:**
  - spolupráce sportovce (jiné osoby)
  - na profesionální nebo sportovní úrovni
  - s doprovodným personálem, kterému:
    1. byl uložen zákaz činnosti dle Kodexu;
    2. byl odsouzen v trestním, disciplinárním nebo profesním řízení za jednání, které by představovalo porušení antidopingových pravidel; nebo
    3. slouží jako „zástěrka“ nebo zprostředkovatel osoby ad 1. nebo ad 2.

Děkuji za pozornost.